

Wijziging Regeling verkeersregelaars en Regeling verkeersbrigadiers

21 augustus 2001/CDJZ/WBI/2001-1084

Centrale Directie Juridische Zaken

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

Gelet op artikel 58 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer;

Besluit:

Artikel I

De Regeling verkeersregelaars¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 2 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Tot verkeersregelaar worden uitsluitend opgeleid:

a. personen die in het kader van de uitoefening van hun beroep verkeersregelende taken verrichten, indien naar het oordeel van de voor de opleiding van verkeersregelaars verantwoordelijke korpschef het verrichten van die taken als een onderdeel van hun hoofdwerkzaamheden moet worden beschouwd of moet worden geacht nauw verband te houden met de uitoefening van hun hoofdwerkzaamheden;

b. personen die bij evenementen eenvoudige verkeersregelende taken verrichten ter ontlasting van de politie.

B

Na artikel 9 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9a

Landelijk werkzame verkeersregelaars mogen voor de uitoefening van hun taak slechts worden ingezet voor het begeleiden van exceptionele transporten.

C

In artikel 11 wordt 'een oranje retroflecterende jas of hes' vervangen door: een oranje fluorescerende jas of hes.

Artikel II

Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling verkeersbrigadiers² komt te luiden:

a. een oranje fluorescerende jas of hes en

Artikel III

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

T. Netelenbos.

¹ Stert. 2000, 79.

² Stert. 1991, 202, zoals laatstelijk gewijzigd bij ministeriële regeling van 11 april 2000 (Stert. 79).

Toelichting

Artikel I, onderdeel A

De bij koninklijk besluit van 30 augustus 1999 (Stb. 395), houdende wijziging van het RVV 1990 en het BABW, tot stand gekomen wettelijke regeling met betrekking tot het toekennen van verkeersregelende bevoegdheden aan verkeersregelaars blijkt in de praktijk tot onduidelijkheid aanleiding te geven. Deze onduidelijkheid betreft met name de vraag in welke gevallen personen die in het kader van de uitoefening van hun beroep waar nodig verkeersregelend optreden, dienen te worden opgeleid tot verkeersregelaar.

Blijkens de nota van toelichting is de regeling tot stand gebracht om een eind te maken aan het in de loop van de jaren hand over hand toegenomen verschijnsel van verkeersregelend optreden door personen die niet de daartoe vereiste wettelijke bevoegdheid bezitten en daartoe ook niet zijn opgeleid. De nota van toelichting noemt in dit verband vrijwilligers die in het kader van grote evenementen, ter ontlasting van de reguliere politie, eenvoudige verkeersregelende taken verrichten en personen die in het kader van hun werkzaamheden waar nodig verkeersregelend optreden, zoals wegwerkers, brandweerlieden en begeleiders van exceptionele transporten.

Bij het tot stand brengen van de wettelijke regeling inzake verkeersrege-

laars heeft aanvankelijk het uitgangspunt voor ogen gestaan dat alle zich in de praktijk voordoende vormen van verkeersregelend optreden door anderen dan door de reguliere politie onder het bereik van de regeling zouden moeten worden gebracht.

Dit uitgangspunt is echter niet realiseerbaar gebleken gezien de vele en zeer uiteenlopende situaties en omstandigheden waarin in de praktijk sprake kan zijn van verkeersregelend optreden.

In een aantal gevallen gaat het bij verkeersregelend optreden door anderen dan door de reguliere politie om functies die speciaal zijn gecreëerd om de reguliere politie, die in verband met andere prioriteiten of in verband met gebrek aan mankracht voor de betrokken taken geen tijd (meer) heeft, te ontlasten. Met name valt in dit verband te denken aan de verkeersassistenten te Den Haag en aan de binnen diverse politieregio's opererende toezichthouders die (mede) het verrichten van eenvoudige verkeersregelende activiteiten – ter ontlasting van de reguliere politie – tot taak hebben. Daarnaast is er echter sprake van een aantal beroepen waarbij verkeersregeling weliswaar niet de hoofdtak vormt, maar waar degenen die het betrokken beroep uitoefenen, bij de uitoefening van de aan dat beroep verbonden werkzaamheden met regelmaat worden geconfronteerd met (de noodzaak tot) regeling van het verkeer. Daarbij gaat het veelal om plotseling optredende, onvoorzienbare situaties als ongevallen en calamiteiten. Met name kan in dit verband worden gedacht aan brandweerlieden en aan functionarissen van vervoerbedrijven die tot taak hebben bij storingen en bij ongevallen waarbij een bus of tram is betrokken, op te treden.

Het aan artikel 2 van de regeling toegevoegde derde lid strekt ertoe de onduidelijkheid rond de reikwijdte van de regeling – in ieder geval voor een groot deel – weg te nemen door het formuleren van een aantal criteria aan de hand waarvan kan worden bepaald in welke situaties personen die in het kader van de uitoefening van hun

beroep verkeersregelende taken verrichten, daartoe dienen te worden opgeleid tot verkeersregelaar (onderdeel a).

De criteria zijn zodanig gekozen dat slechts diegenen tot verkeersregelaar worden opgeleid, die in het kader van de uitoefening van hun beroep structureel met verkeersregeling te maken hebben, indien en voorzover regeling van het verkeer als een onderdeel van hun hoofdwerkzaamheden moet worden beschouwd of moet worden geacht nauw verband te houden met de uitoefening van die hoofdwerkzaamheden.

Gezien de gekozen formulering vallen de eerdergenoemde verkeersassistenten, toezichthouders en begeleiders van exceptionele transporten in ieder geval onder de regeling; brandweerlieden zullen in beginsel wel, maar wegwerkers in beginsel niet onder de regeling vallen. Verkeersregelend optreden door wegwerkers heeft veelal een incidenteel karakter en is bovendien in de meeste gevallen van kortstondige duur. Indien bij de uitvoering van infrastructurele werken op grote schaal behoefte bestaat aan regeling van het verkeer voor langere duur, gebeurt zulks in de praktijk veelal met toepassing van tijdelijke verkeersborden of tijdelijke verkeerslichteninstallaties, en niet fysiek door wegwerkers.

De vraag of een persoon in het kader van de uitoefening van zijn werkzaamheden structureel te maken heeft met regeling van het verkeer en daarmee of een opleiding tot verkeersregelaar gewenst of zelfs geboden is, is ter beantwoording overgelaten aan de betrokken korpschef van het regionale politiekorps of, indien het gaat om landelijk werkzame verkeersregelaars, de korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten. Het is immers ook de korpschef onder wiens verantwoordelijkheid de opleiding tot verkeersregelaar plaatsvindt.

De geformuleerde criteria ten aanzien van personen die in het kader van de uitoefening van hun beroep te maken hebben met verkeersregeling, gelden uiteraard niet voor personen die als vrijwilliger worden ingezet om in het kader van evenementen eenvoudige verkeersregelende taken te verrichten ter ontlasting van de politie (onderdeel b).

Artikel I, onderdeel B

In de praktijk doet zich in toenemende mate het verschijnsel voor dat voor

verkeersregeling in het kader van evenementen die zich uitstrekken over meer dan één gemeente, landelijk werkzame verkeersregelaars worden ingezet.

Bij het tot stand brengen van de wettelijke regeling inzake het toekennen van verkeersregelende bevoegdheden aan verkeersregelaars, bij koninklijk besluit van 30 augustus 1999 (Stb. 395), heeft voor ogen gestaan dat verkeersregeling in het kader van evenementen dient te geschieden door verkeersregelaars die per evenement worden aangesteld. Het feit dat bepaalde evenementen zich uitstrekken over meer dan één gemeente of zelfs een regionaal karakter hebben, is derhalve niet van belang.

Zoals in de toelichting bij meerge-noemd koninklijk besluit is gesteld, worden verkeersregelaars die plaatselijk of uitsluitend binnen een politieregio hun werkzaamheden verrichten, aangesteld door de burgemeester van de plaats waar zij (het grootste deel van) hun werkzaamheden verrichten. Indien nodig, vindt vooraf overleg plaats met andere betrokken burgemeesters. In de praktijk hebben vele burgemeesters de hen in artikel 56, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer toegekende bevoegdheid tot aanstelling van verkeersregelaars gemandateerd aan de korpschef van de politieregio waarin hun gemeente is gelegen. De aanstelling van verkeersregelaars ten behoeve van regeling van het verkeer bij evenementen die zich uitstrekken over meer dan één gemeente, is dan ook veelal in één hand. In zoverre het gaat om evenementen die zich uitstrekken over meerdere politieregio's, kan aanstelling van verkeersregelaars ter regeling van het verkeer in het kader van het betrokken evenement – in onderling overleg – plaatsvinden door de betrokken korpschefs.

Anders dan bij verkeersregelaars die worden ingezet voor evenementen, waarbij het gaat om vrijwilligers die eenvoudige verkeersregelende taken ter ontlasting van de reguliere politie uitvoeren, heeft de wettelijke regeling inzake verkeersregelaars bij landelijk werkzame verkeersregelaars het oog gehad op particuliere personen die van landelijke verkeersregeling hun beroep hebben gemaakt. De werkzaamheden die door deze professionele verkeersregelaars worden verricht, brengen in de praktijk een belangrijke verlichting van de taak van het Korps Landelijke

Verkeersdiensten met zich mee. Gezien het directe verband tussen de door landelijk werkzame verkeersregelaars verrichte taken en de taakstelling van het Korps Landelijke Politiediensten, is in de wettelijke regeling inzake verkeersregelaars de verantwoordelijkheid voor de opleiding van landelijk werkzame verkeersregelaars in handen gelegd van de korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten. Ik acht het ongewenst dat de voorzieningen die door het Korps Landelijke Politiediensten zijn getroffen en in stand dienen te worden gehouden in verband met de direct aan zijn taakstelling gerelateerde (verantwoordelijkheid voor de) opleiding van landelijk werkzame verkeersregelaars, mede worden aangewend voor het opleiden van adspirant-verkeersregelaars die na afronding van hun opleiding uitsluitend of mede worden ingezet bij plaatselijke of regionale evenementen. De geschetste ontwikkeling in de praktijk is ook ongewenst uit een oogpunt van toezicht op de wijze waarop verkeersregelaars hun taak uitoefenen. Ingevolge artikel 57 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer wordt op verkeersbrigadiers en verkeersregelaars toezicht gehouden door de politie. Daarbij heeft uiteraard voor ogen gestaan dat op verkeersbrigadiers en op verkeersregelaars die per evenement worden aangesteld, toezicht wordt gehouden door de regiopolitie en dat op verkeersregelaars die zijn aangesteld om landelijk werkzaam te zijn, toezicht wordt gehouden door het Korps Landelijke Politiediensten. Teneinde een halt toe te roepen aan de oneigenlijke inzet van landelijk werkzame verkeersregelaars, is in het nieuwe artikel 9a expliciet bepaald dat landelijk werkzame verkeersregelaars voor de uitoefening van hun taak slechts mogen worden ingezet voor het begeleiden van exceptionele transporten.

Artikelen I, onderdeel C, en II

De eis dat verkeersregelaars – ingevolge artikel 11 van de Regeling verkeersregelaars – en verkeersbrigadiers – ingevolge artikel 11 van de Regeling verkeersbrigadiers – bij de uitoefening van hun taak moeten zijn uitgerust met een oranje retroreflecterende jas of hes, is een evidente misslag. Verkeersregelaars en verkeersbrigadiers treden vrijwel uitsluitend overdag op. Aangezien retroreflecterend materiaal uitsluitend tot zijn recht komt bij aan-

straling door een lichtbron, heeft het overdag dragen van een retroreflecterende jas of hes geen enkele zin. Om verkeersregelaars en verkeersbrigadiers bij de uitoefening van hun werkzaamheden goed te laten opvallen, dienen zij dan ook een oranje fluorescerende jas of hes te dragen. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de geschetste misslag, die zo evident was dat zij in de praktijk niet tot onduidelijkheid heeft geleid, te herstellen door de voor verkeersregelaars en verkeersbrigadiers voorgeschreven oranje retroreflecterende jas of hes te vervangen door een oranje fluorescerende jas of hes.

*De Minister van Verkeer en Waterstaat,
T. Netelenbos.*